

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden
vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 14 K, félre 7 K, negyedévre
3 K 50 f. — Egyes szám ára 30 fillér.

Hirdetések egység szerint.
A nyílt tér sora 1 korona

Teljes egységet!

Közkeletű szólam már, melyet az utóbbi idők minden napjának minden órájában százszor hallunk, hogy csak a teljes szociálista egység mentheti meg az országot a minden oldalról környező súlyos veszedelmekkel szemben. Hangoztatják ezt a szólamot innen is, túlról is. A hangban, melyen mondják, azonban itt-ott kiérzik az őszinteség hiánya. Vagy ha nem is az őszinteség hiányzik, hiányzik sok helyen a teljes meggyőződöttség.

Pedig annak a teljes szociálista egységnek a megteremtéséhez, mely csakugyan alkalmas az ország megmentésére, elsőrendűen szükséges, hogy mindenki valóban lelke mélyéig átértse a szociálista állami és társadalmi renddel való teljes egységét. Az emberek felületes hallomás, ujsághírek, mende-mondák alapján alkotnak maguknak véleményt az épülő társadalmi rend lényegéről, — nem vesznek maguknak fáradságot, hogy foglalkozza-

nak a szociálisták lényegével, nincs is hozzá nyugalomuk, idegeregjük. Az emberek csatlakoznak a szociálista párthoz, — érzik, látják, hogy az életet, az országot és az egyes ember életét ez a párt jelenti. De csatlakozásuk alig jelent többet annál a kétségtelenül önmagában is becsülendő jó szándéknál, mellyel a maguk szolidaritását kifejezésre juttatják a hatalmon levő irányzattal. Egy negatívum ez csupán önmagában, megfogadása annak, hogy az új államrend kibontakozása, kiépítése elé akadályokat gördíteni nem fognak, hogy mindenféle akcióktól és demonstrációktól tartózkodnak.

Ez azonban nem elég, a negatívum mellé okvetlenül egy pozitívumnak is kell járulnia. Az újonnan csatlakozóknak teljes erejükkel közre is kell működniök az új rend megalkotásában. Nem elég, ha visszahúzódnak a régi rend hívei és tartózkodnak a szociálista ellenes cselekedényektől, hanem minden eszükkel meg kell mutatniök, hogy megbízható hívei is a

fiatal magyar tanácsköztársaságnak.

Ehhez elsősorban belső meggyőződöttség szükséges minden neofitája részéről a szociálista pártnak. A szociálisták olyan mérhetetlen belső értékekkel rendelkeznek, hogy a józanul gondolkodó embernek meg kell eszméi és céljai előtt hajolnia. Gondolkodó fej, érezni és a sivár önzésen felülemelkedni tudó szív nem zárkozhatik el pillanatra sem a szociálisták isteni igazai elől.

Csak a régi rendbe való oktalan belerögzöttségből kell tehát kilendülnie az érző és gondolkodó embernek, hogy megszerezhesse az igazi, belső meggyőződöttséget, a mely képessé tegye őt a szociálisták mélységeibe behatolni és minden erejével annak szolgálatába szegődni.

De ha kell még külső indíték is az embereknek ez irányban, ám tekintsen körül a nyitott szemekkel néző ember. Borzalmas örvény szélén kell látnia az országot, ahová a szociálisták ellenségeinek bűnei sodorták. Az örvény széléről a már-már beleszé-

dülő országot a szociálista államrend próbálja meg visszarántani. A tanácsköztársaság akar új életet önteni a halálra szánt magyarságba. Ennél a ténynél hatalmasabb indíték még sohasem kergett embereket cselekvésre.

A szociálista párt meleg testvériességgel fogadja a hozzá csatlakozókat. De munkát vár tőlük.

Órájuk vár a teljes egység kiépítése munkájának nagy része. Elsősorban önmagukban kell a külső szolidaritást valódi, meggyőződéses, belső egységgé érlelniök. Azután pedig minden ható erejükkel terjeszteniök kell az eszmét, a szociálista gondolatot azok között, akik még mindig azokban a csaláknak bizonyult ingoványokban botorkálnak, ahonnan ők már kilábalnak.

Aztán pedig tevékeny részt kell venniök az építő és alkotó munkában és pedig félretéve minden önzést, hiúságot és egyéb régi módi gyengeséget.

Természetes, hogy az új rend, amely egyébként sem ismer különbséget vezér és

De milyen hüvös van máma...

Irta: Németh Böske.

De milyen hüvös van máma... A kacagóan kék, tavaszi ég is betakaródzott felhő paplanával. Mindenki fázósan megy, siet s a galériákat is feltűrték kabátjukon az emberek.

Hiába illatozik, virul itt az asztalonon jácint és ibolya a vázákban; mégis olyan szomorúakat kell gondolnom, egy egy ilyen hüvös, borús, tavaszahajló, de mégis: télies napon.

Annai minden bánat üli meg az agyamat s a bánat, Istenem! úgy tud fájni. Szeretném olykor elmondani valakinek őszintén, de nem, hiszen az emberek nem így élnek a társas életet; jóbarátok, jó ismerősök, talán többek ennél, úgy beszélnek egymással: rég nem láttalak, mit csinálsz mindig, stb., csak azt nem mondják, ami igazán a szívükön fekszik.

Igy élünk mi emberek egymás közt, egymás mellett és mégis olyan egyedül és magányosan tulajdonképpen. És mindenki csak maga tudja, hogy igazában mit

érez ott legbelül a belsejében. Ma hirtelen nagyon nehezemre esik ez is, hogy ezt így tudom és ma nagyon idegennek látok tőlem mindenkit. Pedig milyen kedves körülömben nékem X. vagy Y. máskor mindig, hogy szeretek beszélgetni, kacagni vagy komolykodni velük. Ma olyan idegenek.

Behunyom a szemem és így szaladnak el felettem a percek nyugtalanul. Eliramlanak a semmiségbe és velük az idő. Nem bánom, nem gondolok most senkire és semmire: elszöktem a saját gondolataim elől — jaj! csak régen ne találjanak, mert akkor millió sebet égetnek a szívemen megint. Mert mindig attól sebesült meg az ember, hogy miként vette magába az életet: ha nem törődött semmivel, nem is érintette semmi; ha minden érdekelte, ha mindent érzett, akkor megtanították szenvedni: az Élet is, meg az emberek is.

Ez így volt már a világ alkotásától kezdve — és így is marad mindvégig.

De milyen hüvös is van máma. Óh most visszazaladok régi ilyen tavaszi napokhoz, elrejtőzöm mögöttük, hogy ne kelljen éreznem a:

mat. Régi szép hüvös tavaszi napok... kis sötétkék ruhám... ibolya csokor... drága L. ahogy mentünk a templomba, ahogy ott nem messze találkoztunk, a templomnál egy kicsit lejjebb, ahogy az uccán kiment és szivdobogva tudtam, hogy valaki néz utánam az irodaablakból. Kijön, eler, már itt van. És jövünk hazaig együtt. Régi-régi kedves tavaszok — és azóta mennyi minden történt már. Hogy rohan velünk az Élet, hogy rohan... úgy mint az Orient-Express. Alig látni az állomásokat, a házakat, embereket és minden elmarad mögöttünk ebben az örült galoppban. Néha új alakok szállnak be hozzánk, megyünk egészen az utolsó állomásig. Szegény utasok, akik a boldogságot hajszoljuk itten és így is, úgy is elhibázzuk a dolgunkat, már a szíletésünkkel... és mindig azzal amit-jük magunkat, hogy: ha nem így lett volna, hanem másként, akkor minden jól lett volna az életünkben. Pedig dehogyan lett volna jó. Akkor meg úgy éreztük volna az elhibázottságát, és megint másként szerettük volna, hogy legyen.

Mert mi már szenvedésre és harcra vagyunk praedestinálva, ez a miénk és más nem. Meg még

egy: az akarat. De ezt már nem minden ember tudja teljesen magának tartani s aki tudja, az sokat kinlódik bele, mert az akarat, jobban mondva az akarni tudás is egy teher az emberen a többek között.

Nagyon egy tudok lenni a szenvedőkkel, szeretném megsimogatni a lelküket, amint felszetteen vergődik. Szeretnék nekik jó, hüvös szavakat mondani, amelyektől egy kissé megnyugodnának talán; szeretném, ha a sáppadságuk rózsa színűre válna és tudnának mosolyogni legalább. Csak éppen ennyit szeretnék.

És közben magam is pihennék és nem szaladna ereimben mind a világ szenvedése, mind az emberek elégedetlensége és könnye.

Meg most veszem észre, hogy hiába szaladtam, szöktem a gondolataim elől: mégis rámtaláltak, itt vannak, nem tudom kikerülni őket, akármilyen tekervényes utakon meneküljek is tőlük.

De milyen hüvös van máma. S a torkom milyen keserű, keserű mindentől, ami: volt, mindentől ami van a szívemben.

közlegény közt, egyelőre közlegényei közé sorozhatja csak az ujonan csatlakozókat. Meg kell először győződnie a tanácsköztársaságnak, vajjon az alkalmi csatlakozás csakugyan megbízható szövetséggé, teljes egységgé mélyült-e ki. Ki kell próbálnia, vajjon olyanok-e az új hivek, akikre minden körülmények között számíthat. Csak azután lehetnek ezek is teljes jogú részesei a szocialista állam hatalmának.

Tegnap és ma.

Mindenkinek tudnia kell, hogy a tegnap és ma között milyen áthidalhatatlan űr tátong. Tegnap még a burzsoázisadalmi űr orgiákat, ma a proletárdiktatura hozza az új világ dolgozó népének üdvös rendeleteit.

A semmittevés napja letűnt. Örök homály borult a dolgozókat kizsákmányoló kapitalista rendszerre. Nagyon csaptak a proletárkézek s a herék bűnös tanácsa összedől. Szétugrottak, elvonultak alakjai az ablakok mélyedéseibe, ahová visszavárják a régi fényt, pompát, amelynek világa mellett egy pillanatra sem jutott eszükbe egy olyan kor, ahol csak a munka él.

Vagy egyáltalán nem, vagy csak nagyon nehezen tudnak ezek az igazságtalan kor szülöttei a munkás, dolgozó népiállam kereteibe beilleszkedni. Ez nem is csodálható. Ami még tegnap álom volt, — ma való.

Ez a gyors átmenet meglepetést, ámulatot váltott ki még olyanok részéről is, akik a régi szocialista pártok törzstagjai voltak. Ez nem átalakulás, de születés volt. Megszületett a munkások országa — a rég óhajtott, nagy tökéletes ország, amelynek bástyái ledönthetetlenek. Izmos munkáskezek által épített vár, az ereje nagy, szent és sérthetetlen. Az építés munkája is megkezdődött már s ha olyan gyors tempóban nem haladhat, mint a születés, annak oka a romok eltakarításában keresendő. Sok piszok, szenny maradt a csillárok után, aminek rendezése időt jelent.

Ha eddig nem is, de most látania kell mindenkinek, hogy a tegnap tömjénezett bálvány miliókat tartott rabságban s mint ilyen, porba hullva megtalálta méltó helyét. Hamis volt a bálvány, hamis a bálványozó. Ez utóbbiaknak egy a szerencséjük, az, hogy a proletárdiktatura a szeretet, az igazság ösvényén halad, épít, alkot — s a rombolás munkáját nem a koponyákon, de a rendszerben végzi el. Vért nem szeret, különösen nem testvérvért, de könyörtelen, vad tud lenni akkor, ha alkotásaiban megzavarják.

Nehéz bűn, jóvátehetetlen hiba volna megzavarni most az államot építésében, — részben, mert fél munkát végezne, részben pedig elkerülhetetlenné válna a testvérharc. Szomorú példa áll előttünk: a nagy Oroszország, ahol éveken át harcoltak egymás ellen az ugyanazon célért küzdő testvérek. Nagyon sok vér folyt addig, amíg

amíg a nagy eszmék találkoztak, egyesültek. Mi szerencsések vagyunk, mert az orosz szovjetkormány, mikor testvérjobbát felénk nyújtotta, egyben szerencsétlen példájával megmutatta azt a helyes ösvényt, amelyen haladnunk kell. Haladjunk ezen az uton, támogassuk a vezetőinket, a Forradalmi Kormányzótanácsot, mert hiszen célja isteni, a boldog megelégedettség korának megteremtése. Vessünk gáncsot azoknak a haszontalanoknak, akik minden aljas eszközt felhasználnak letűnt koronájuk visszanyerhetéseért. Nem válogatnak, olyan levegőben nőttek föl, ahol a jellemek nem a szív, de a külső formákban nyilvánultak meg.

Vigyázzunk kedves elvtársak ezekre az elemekre, mert ezek a tegnap emberei, gyávák, keresik a zavarost, ahol aljas céljaik esetleg könnyebben megvalósulhatnak. Irtóznak ugyan a zivatartól, de keresik; — szeretik az építő, termékenyítő, csöndes tavaszi esőt, de nem kívánják. Nekünk ugyanis, akiknek a munka országa a világunk, nemcsak saját dolgozó társaink fölött kell éberen őrködni, de másokon is, a tegnap emberein. Mert ki tudja, ha kipattan a szikra, a herék között dolgozó méhek is nem lelik-e halálukat. A tegnap a zivatar, a fürtelem napja, — a ma az építés, a munkáé.

H I R E K.

A proletárság nemzetközi hadserege

a vörös hadsereg, melynek legrégibb szerve az orosz Vörös Gárda, újabb része pedig a Magyar Tanácsköztársaság Vörös Hadserege.

Nem hisszük, hogy valaha is sor kerüljön arra, hogy ez a hadsereg a munkájával is kidomborítsa „vörös” jellegét, mert bizunk benne, hogy várakozásteljes vigyázz-állásban lábhoz tett fegyverrel is megoldhatja feladatát a hadsereg. Lehetetlen, hogy antanték kapitalizmusának sikerüljön embereket annyira kiuzsorálnia, hogy szárazkenyeret adó gazdájuknak érdekéért a maguk es proletártársaik életét ontásák. Az is lehetetlennek látszik előttünk, hogy a nyakas, megaláztatást sosem tűrő magyar nép, a Szabadságnak ez a közmondásos rajongója, ne kísérné rokonszenvének minden megnyilvánulásával a Szabadságért, Életért, Hatalomért küzdő proletárság harcát.

De hátha nem igazolódik az optimizmusunk? Hátha akadna kintről is, bentről is a kapitalizmusnak rajongói vagy rabszolgái, akik mégis megkísérelnék a lehetlent! Azt a lehetlent, hogy az elemek titáni kitörését gyöngye emberi erővel visszafojtsák!

Akkor ezek a silány emberi kísérletek porrá fognak zuzódní a proletárság őseréjének acélfallán. Mert a Vörös Hadsereg nem egyenruhás emberek összeharposolt csoportja, mint az imperializmus hordái, hanem a maga léteért küzdő, öntudatos, elkészredett proletárok szent tűzben összeforrt egysége.

Proletárok! Akinek rugalmas izmai vannak, akinek a proletárvágyak tüze hevíti lelkét, az a maga erejével is növelje a Vörös Hadsereg győzhetetlenségét.

— **A munkástanács második és harmadik ülése.** Március 29-én tartotta a sümegi munkástanács második ülését. Az ülés első tárgya a városgazdai megbízatás. Az elnök Horváth János javasolja, hogy a város külső gazdasági ügyeinek vezetésével bizzon meg a tanács valakit tagjai sorából. Egyhangulag Radlóczi József bizatott meg e teendők ellátásával s mint olyannak, akit ez a megbízatás egész nap lefoglal, havi 200 K tiszteletdíjat ajánl fel. Radlóczi elvtárs elfogadta a városgazdai megbízatást s átvette a leltárt és a város vagyonának gondozását. Gellért Samu dr. elvtárs jelenti, hogy a volt nemzeti tanács a megalakult munkástanács rendelkezésére bocsátotta a rendbiztosítási alap teljes összegét s egyben javasolja, hogy ebből az állandóan gyűlésező direktorium tagjai napidíjukat felvehessék. Az alap megtérítése valószínű s így csak előlegezésről van szó. A tanács az indítványt magdévá tette s a direktorium három tagjának napi 40 koronát állapított meg, a közigazgatás ellenőrzésével megbízott fizetését pedig ugyanannyira kiegészíti. A munkástanács Végh József h. városbíró fizetését 1918 dec. 1-től kiutaltatta s az erdő-örök fizetését pedig a rendőrökkel egyenlően rendezte. — Április 2-án tartotta 3-ik ülését a munkástanács. Foglalkozott Puer József élelmezési jegyzőnek lakbérkiutalás iránti kérvényével. Tekintve, hogy a közlélemezés járási ügy, a kérelmezőt a járási direktoriumhoz utasította. Szabó Frigyes budapesti mérnök kérelmének helyt ad s 1914-ben Sümeg községgel kötött szerződés (villamosművek létesítése) alapján letétbe helyezett 6500 koronás takarékbetétkönyvet visszaadja. A fegyverek beszolgáltatásának utolsó határidejéül április 3-ának estli hat óráját tűzi ki. A direktorium tagjainak hatáskörét s munkabebesztését szűkebbkörű bizottsághoz utalja, akik a községi tisztviselők együttes értekezletén fogják megállapítani s egyben a községhez a folyosóját erről utmutató táblával ellátni. A községi teendők végzésére Radlóczi Józsefet kéri fel s egyben ezt a megyei árvaszéknek bejelenti. Radlóczi József városgazda jelentést tesz a téglagyár, utcák, utak, kutak állapotáról. A tanács Tuboly Mihály és Nagy Gyula elvtársakat küldi ki a hiányok megvizsgálására s esetleges költségvetés beterjesztésére a téglagyárnak szénfűtésre való átalakítási költségeiről. Megbizta a városgazdát azzal, hogy április 24-re gondoskodjék pástorról s hogy ennek javadalmazását a mai viszonyokhoz mértén állapítsa meg. A munkástanács a járási földmives, munkás és katonatanácsba Horváth János, Végh János, ifj. Sipos Ferenc, Nagy Gyula, Szi-jártó György, Sütte Sándor, Dörnyey József és Gellért Samu dr. elvtársakat küldte. Végül egyhangú határozattal a tanács elnökévé Dörnyey Józsefet, a sümegi szocialista párt elnökét választották meg. — A munkástanács legközelebbi ülését ma délelőtt fél 11 órakor tartja.

— **A járási munkástanács** az elmúlt csütörtökön tartott értekezleten megalakult s kevés kivétellel mindegyik járásheli község kiküldötte, illetve megnevezte a községi munkástanács által meg-

választott tagokat. A járási munkástanács élére egyenlőre 3 tagu intézőbizottságot választottak, amelynek tagjai Gellért Samu dr., Dörnyey József és Szi-jártó György elvtársak. A járási munkástanács vezetőjévé Gellért Samu dr., helyettesül Dörnyey Józsefet választották meg.

A járási munkástanács hivatalos helyisége a püspöki rezidencia III. számú termében lesz. Itt említjük meg, hogy a püspöki kastélyt a járási munkástanács lefoglalta, a berendezés leltározását Darnay Kálmán muzeumi-gazgató eszközli. A főszolgabírói hivatal a legközelebbi napokban át fog költözni a püspöki kastélyba.

— **A nemzeti tanács feloszlása.** Az új állami és társadalmi berendezkedés feleslegessé tette a régi rend szerveit. Ezek között a nemzeti tanács is elveszítette célját és létjogosultságát. A sümegi nemzeti tanács a feloszlást a múlt szombaton tartott ülésén mondta ki. Ez ülésen határozott a tanács a rendelkezésére álló rendbiztosítási alapról is. Gellért Samu dr. indítványára a nemzeti tanács ezt az alapot a munkástanács rendelkezésére bocsátotta abból a célból, hogy a direktorium tagjai, akik munkájukat mulasztják el a köztügyek érdekében, díjazást kapjanak belőle. Amennyiben e díjazást az állam meg fogja téríteni, az esetben egészben, ellenkező esetben megmaradó részében aránylagosan azok fogják visszakapni a rendbiztosítási alap összegét, akik azt összeadták. A nemzeti tanács e határozat után kimondotta feloszlását. A gyűlés végén Fürst János dr. indítványára a tanács halálját és elismerését fejezte ki a nemzeti tanács elnökei, Eitner Zsigmond és Csonka Antal iránt azért a fáradhatatlan és önfeláldozó munkáért, mellyel súlyos időkben a város rendjét és nyugalma fenn-tartották.

— **Elszámolás.** A sümegi áll. el. iskola szegény tanulói számára adakoztak: a) *Természetben:* Wolfner Gyula és társa (Budapesti) Eitner Zsigmond v. orsz. gyűlési képviselő közbenjárására cipő-felsőrészt, talpat, talpbélési, szegyet, fonalat, ehhez a község egyes jótévő asszonyai vászonbélést adtak, készült belőle 67 pár cipő, Strausz József, Huszti Ferenc, Holba József, Holba János, Joós Márton, Klenner János, Kasza Mihály, Szives Ferenc, Braun Jakab, Hertelendy Gábor, Boldauf Lajos, Szűcs Márton, Jankó Árpád, Jankó Imre, Borsos Jenő, Hegyi Kálmán, Dörnyei Lajos, Joós Antal, Horváth József 1—1 pár cipőt, Böhm Pálné 6 m. barchett és 6 kötény, Böhm Gáspár 3 m. barchett, Kálmán Zsigmond egy öltözet ruha lábszárvédővel, Molnár Ernő 1 öltözet viselt ruha, Schnitzler Sarolta 3 db. kézimunka szövet, 3 pár gombolyagot adott.

b) *Készpénzben:* Sümeg szegény-alapja 3000 K, Würzburger Sándor 250 K, a vöröskeresztesegylet 150 K, Eitner Jenő, Gross Vilmos dr., a Sümegi Erzsébet Jót. Nőegyesület, a Sümegi Takarékpénztár 100—100 K, Ponauer Emil 60 K, a Sümegi Jót. Nőegyesület, az Izs. Nőegyesület, a Sümegi Önk. Tűzoltó Egyesület, a sz. Antal persely, a Sümegi Népbank, Csonka Antal 50—50 K, Keppich Emil 46 K, N. N. 40 K, Kőrthy János 30 K, Társaság 37

K, a IV.
60 f.
Schwarz
K 50 f.
Mór, M
Böhm P
osztály
bér Kár
Szenté
József,
bor, Söj
nos (Mo
Károly
összesen
mult évi
összes
kiadás
1114 K
István
József
gálta és
osztott
cseny p
haladja
gadják
szegény
kat és
sen ki
köszön
és Társ
ez évbe
dékkal
ben sz
sára, s
adózu
ez ado
títette.
án Lu
ság el
— F
néhai
apja 8
megha
után
részvé
Kö
azokn
temek
munk
tet me
Kürsch

— F
néhai
apja 8
megha
után
részvé
Kö
azokn
temek
munk
tet me
Kürsch

— Csab
tézke
deken
szakk
a hely
munk
taszer
kihass
példa
kezet
haszn
ház
Rama
céljár
vidék
kul
béri
teike
hetne
korm
bért
kapj
a be
lése
külö
meg
ról.
könt
any
keze
köz
ber
pek
az
hog
zett
sok
szö
rég
telj
ker
lan

Mindennemű

nyomatványokat

izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor

Könyvnyomdája, Sümegen.

Nagy választék

művészlapokban,

levéldobozokban

és írószerekben.